

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM
POSILANSKIH VPRAŠANJ IN ODGOVOROV
PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
NA 33. REDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA
(Ljubljana, 19. november 2007)

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Prehajamo na 1. točko dnevnega reda državnega zbora, to je na vprašanja poslank in poslancev. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik vlade, gospod Janez Janša. Prvi bo predsedniku vlade postavil poslansko vprašanje gospod Sašo Peče. Izvolite.

SAŠO PEČE: Hvala za besedo. Spoštovani prisotni! Danes zjutraj se je pričela t.i. izvedbena faza, prva faza privatizacije Nove Kreditne banke Maribor. Dovolite za uvod, da izpostavim oceno, da je načrt same privatizacije mnogo korektnější do državljanov in državljanek kot je bil načrt in pa izvedba privatizacije Nove Ljubljanske banke. Ampak osebno verjamem v to, da mora vsak sleherni izmed nas strmeti k temu, da bodo vsi, torej uporabniki - naj se nahajajo v obliki fizičnih ali pravnih oseb - zadovoljni s kvalitetnejšo privatizacijo. Zato, s tega mesta, posebej na podlagi pomanjkljive transparentnosti, ali bolje rečeno - na podlagi domnevnega embarga na informacije dovolite, da vam postavim tri vprašanja. In sicer, prvič. Govorice, da so posamezni institucionalni vlagatelji vnaprej izbrani. S tega mesta bi rad izpostavil predvsem t.i. road show oziroma prikazovanje prospekta. Dejstvo je, da je t.i. komisija v okviru Ministrstva za finance, le-ta pa v okviru Vlade Republike Slovenije, samo en dan za predstavitev prospekta uporablja našo domovino Republiko Slovenijo, vse ostale dni bo to potekalo v tujini. Ob tem dovolite, da vas spomnim, da je sanacija bančnega sistema potekala izključno v naši državi. Zato s tega mesta, dovolite, da na vas apeliram, da se kot bodoče institucionalne vlagatelje upošteva predvsem domače institucionalne vlagatelje, najsi bodo le-ti v obliki gospodarskih subjektov z različnih področij in da so pretežno ti stacionirani tam, kjer je tudi stacionirana Nova kreditna banka Maribor. Kje je to - verjetno ne rabim posebej poudariti, kajti že ime pomeni. Po drugi strani, glede na to, da so lokalne skupnosti, torej tisti elementi v družbi mnogokrat - in to upravičeno - izpostavili interes, željo po tem, da bi vstopili v lastništvo omenjene banke; apeliram, da v okviru druge faze privatizacije, državni delež prenesete na Mestno občino Maribor in vse tiste občine, ki so v okviru Mestne občine Maribor do sedaj gradile in vzpostavljale omenjeno banko. Iz tega mesta, pa dovolite, da še izpostavim, prvič, da je model, kot je bil v osnovi predlagan s strani uprave banke - pozitivnejši. Drugič. Gospod Janez Janša, vi osebno ste bili prvo podpisani leta 1998 pod zakon o bančništvu, kjer ste predlagali, da naj bi šlo celo 80% banke v obliki certifikatov na državljane in državljanke. Iz tega naslova mi je žal, da je gospod Bajuk upošteval samo dva izmed štirih predlogov nacionalne stranke, torej po dodatni razpršitvi lastništva v okviru 24%, da pa ni upošteval, torej tudi tistega nacionalnega interesa, da bi bilo potrebno ceno za domače fizične osebe spusti na vrednost knjigovodske vrednosti. V primeru banke - verjamem, da se boste strinjali z mano - je potrebno predvsem zasledovati domač, slovenski...

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa za besedo. Hvala lepa za vprašanje. Najprej naj povem, da je tudi meni osebno žal, da predlog, ki smo ga izoblikovali v 90-ih letih, o tem, da se vsaj del sredstev, ki so jih

državljanke in državljani v Sloveniji vložili v sanacijo slovenskih bank, v obliki deležev ne razdeli njim, ni bil sprejet v času, ko je bilo to še možno. Danes so razmere drugačne. V tem času je šla Slovenija v Evropsko unijo, prevzela regulativo, lastništvo se je spreminjalo. Velik del največje državne banke je bil v tem času prodan tuji banki in stvari so bile leta 2004, ko se je ta vlada začela s tem ukvarjati, drugačne. V teh razmerah zasledujemo cilje, ki jih je možno znotraj obstoječega evropskega in slovenskega oziroma javno-finančnega sistema doseči in vsaj, kolikor je mogoče, na nek način vplivati na to, da tisti, ki so slovenske banke, potem ko so bile popolnoma izropane v začetku 90-ih let, sanirali, dobijo nazaj določen delež. Tako kot je ta vlada poskrbela, da so tisti, ki so plačevali nesorazmerno visoke prispevke, osebne prispevke ob pridobitvi telefonskih priključkov oziroma ob vlaganju v telekomunikacije, to dobili oziroma dobivajo nazaj, skušamo tudi tukaj slediti znotraj nekega okvira ekonomske učinkovitosti, načelu pravičnosti. Zaradi tega je bil tudi sprejet ta koncept prodaje deležev Nove kreditne banke Maribor, kjer bo v prvi tranši, ko se prodaja 49% njenega lastništva, lahko vsak državljan oziroma državljanka te države - ponavljam državljan oziroma državljanka te države - kupil določeno število delnic na podlagi možnosti enakega pristopa, enakega deleža, brez tega, da bi bil kdo diskriminiran in tisti, ki bodo lastništvo teh delnic obdržali najmanj eno leto bodo zastonj dobili še dodatno delnico oziroma bodo na nek način pridobili 10% državljanski popust. V tej prvi tranši bo na tak način prodano do 24% deleža banke. Približno enak delež bo prodan institucionalnim vlagateljem. Računamo, da bo večina teh vlagateljev iz Slovenije, ker je interes velik, vsaj tako kažejo raziskave in da bo znotraj Slovenije še posebej velik interes v regiji, kjer ima banka sedež. Ta drugi del prodaje je voden v skladu z mednarodnimi standardi in z namenom, da se prvič okrepi kapitalski potencial banke in drugič, da dejansko ta banka začne funkcionirati z neko pregledno, jasno in učinkovito lastniško strukturo. Nikakršne bojazni ni, da tisti, ki tudi, ko gre za institucionalne vlagatelje, da tisti, ki so zainteresirani ne bi mogli sodelovati. Nobene diskriminatornosti tukaj ni možno izvajati, Enako velja tudi za prodajo fizičnim osebam tudi v tem drugem delu, ko gre za institucionalne vlagatelje lahko sodelujejo fizične osebe, če se prigrasijo v ta sklop in se registrirajo. Torej, ne bo se ponovila zgodba, ki je bila dejansko farsa, ko je Ljubljanska banka prodajala minimalni delež in ko je bilo vse prodano v eni sekundi oziroma v pol sekunde. S tistim vlada ni imela nič. To so sposobni strokovnjaki iz banke sami naredili, tako da ne povezuje tega kar se sedaj dogaja s tistim postopkom.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev. Izvolite, gospod Peče.

SAŠO PEČE: Verjamem, da pa le meni ne smete očitati, da jaz povezujem postopke v povezavi z Novo Kreditno Banko, enačim s postopki, kar se strinjam z vami, da je bila farsa v primerjavi z Novo Ljubljansko banko. S tega mesta pa dovolite, glede na to, da ste rekli, da naj bi v 24%, ki naj bi bili zagotovljeni institucionalnim vlagateljem oziroma dobro poučenim vlagateljem, prevladovali domači institucionalni vlagatelji. Potem takem me seveda zanima, zakaj je Vlada Republike Slovenije dala soglasje, da prospekt se ponuja v Republiki Sloveniji samo en dan in to je danes in to samo v Mestni občini Maribor in Mestni občini Ljubljani, v vseh ostalih dneh se odvija v Veliki Britaniji in v vseh ostalih dneh. Torej razmerje je 1:10 v škodo naši domovini Republiki Sloveniji. Z drugega mesta, ko pa govorite o institucionalnih vlagateljih, pa je za poudariti, da t.i. privatizacijska komisija, katere član je tudi gospod Žiga Andolšek, sestavni del Vlade Republike Slovenije, državni sekretar na Ministrstvu za finance, zelo uspešno lobira v okviru tujih institucionalnih vlagateljev in s tem povzroča, da bodo izbrani v okviru te komisije pretežno tuji institucionalni vlagatelji. Zato s tega mesta dovolite, da sem vsaj v koncu glasnik Mestne občine Maribor in pa okoliških občin, ki je danes pozvala Ministrstvo za finance na dveh področjih. Prvič, da se med institucionalne vlagatelje vključi pretežni del tistih vlagateljev, ki delajo in poslujejo na področju mesta Maribor in okolice. Ter drugič, kar vas prosim za odgovor, da se v pripravo vključi in sami izvedbi druge faze privatizacije Nove Kreditne Banke Maribor prenese 25% delnic plus 1 delnica - torej tisti del, ki ga Vlada po zaključku načrtuje obdržati v svojih upravljavskih pravicah - na tiste lokalne skupnosti, ki so dejansko gradile to banko. Ob tem pa se moramo zavedati, da je to še zmeraj last državljanek in državljanov, po moji oceni pa bi bil to tisti pravi dokončni pristop. Ministru za finance pa se zahvaljujem, da je sprejel mojo ponudbo po povečanju iz 15% deleža na 24%...

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej to, kar ste nazadnje rekli, se ni slišalo. Nimam nič proti, če bi se slišalo, ko ste rekli, da je bila to vaša pobuda. Sedaj, kot pravi pregovor "ko je uspeh, je veliko botrov", ampak nimam nič proti temu. Dejstvo je, da gre za dobro rešitev. Ve se kdo je predlagal in sprejel in smo veseli vsake podpore v tej smeri. Kar se tiče odnos domači-tuji vlagatelji. Gre za četrtinski delež, znotraj katerega se zbirajo ponudbe t.i. institucionalnih vlagateljev. V interesu te države, v interesu davkoplačevalcev te države, v interesu gospodarstva je, da znotraj tega dobimo tudi sveži kapital od zunaj. Absolutno. Ne gre za večinsko lastništvo, ne gre za nikakršno možnost upravljanja, gre za institucionalne vlagatelje v okviru četrtinskega lastništva, kjer bo najbrž večina domačih in nekaj tujih. Ampak tudi, če bi bili vsi tuji znotraj tega, to ne pomeni, da se ta banka prodaja, da bo upravljanje nekam drugam prešlo. Vlagali bodo tisti, ki mislijo, da je to dobra banka in da se bo njihovo vlaganje oplemenitilo. Tako da s tega vidika bo enakopraven pristop, drugačen tudi ne more biti glede na regulativo, v okviru katere delamo. Kar se tiče drugega dela privatizacije, ko bo šlo za preostali del, namerava država - in to je bilo soglasno sprejeto, nikakršnih ugovorov ni bilo nikjer - v neposrednem in posrednem lastništvu ohraniti zgolj četrtinski delež plus eno delnico, zato da ima vpliv na strateške odločitve, okrog tega obstaja neko nacionalno soglasje v Sloveniji. V okviru privatizacije preostalega dela pa so odprte tudi možnosti o katerih govorite, se pravi, da sodelujejo lokalne skupnosti po dogovoru, po analizi kako bo potekala prvi del privatizacije. Torej ti predlogi so sprejeti, dobronamerno jih bomo obravnavali, v roku treh mesecev po prvem delu privatizacije bo to prišlo na vrsto - se pravi, še v tem mandatu in takrat bomo skušali skupaj izbrati najboljši možni način.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite, gospod Peče.

SAŠO PEČE: Zaključili ste dobronamerno, tudi podani vsi predlogi s strani Slovenske nacionalne stranke so bili dobronamerni in jaz verjamem, da je delo tudi državnega zbora v celoti dobronamerno. Rad pa bi izpostavil in želim, da jutri v okviru glasovanj državni zbor odloči, da bi o tej temi opravili širšo razpravo. Isti proceduralni predlog sem dal tekom preteklih štirih let štirikrat, žal je bil vedno zavrnjen. Želim si, da bi se državni zbor ob pogovoru z Vlado Republike Slovenije pogovoril kaj bo z drugo fazo privatizacije Nove kreditne banke Maribor. In iz tega naslova ocenjujem dobronamerno, vsi skupaj delamo v interesu te naše države, zato je tudi prav, da delamo v interesu Nove kreditne banke Maribor, da delamo v interesu posameznih lokalnih skupnosti in s tem zasledujemo naš skupni cilj. In kot ste že ugotovili, drži, posamezne lokalne skupnosti si želijo svoje lastništvo in to v okviru druge faze glede na to, da so v prvi fazi bile izpuščene tudi v prvi fazi je bilo nekaj stvari, ki bi jih bili smiselno popraviti, predvsem številka »ena« je vprašanje transparentnost, ampak sami ste omenili o institucionalnih vlagateljih. Vsi vemo, da 24 odstotni delež se bo razdelil na okoli 10 institucionalnih vlagateljev. In dejstvo je, da še kako pomembno, da se med temi institucionalnimi vlagatelji najdejo tisti, ki so sodelovali pri sanaciji omenjenega bančnega sistema. In temu je naš namen. Če imamo slovenska podjetja, ki so po eni strani kreditorejmalci s strani te finančne inštitucije, po drugi strani pa so ta ista podjetja tudi sestavi element transakcij finančnih sredstev, potem je prav, da imajo pravico do tako imenovane soudeležbe. Bojim pa se in tod izvira moj strah, pa ga imenujte kasneje kakorkoli hočete, da seveda ne bodo postavljeni enakopravno slovenski institucionalni vlagatelji s tujimi institucionalnimi vlagatelji, predvsem na podlagi temeljev in pa kriterijev, ki so danes speljani, še enkrat poudarjam, žal se "road show" odvija v Republiki Sloveniji samo danes in to istočasno v Mestni občini Maribor in Mestni občini Ljubljana. Jutri začnejo v Veliki Britaniji in bodo s tem nadaljevali do konca predstavitve. Iz tega naslova jaz prosim vas predsednik vlade, in tokrat prosim, v kolikor vašim poslancem oziroma vladajočim poslancem poveste, da je smiselna razprava o drugi fazi o mestu Maribor, o širši regiji v naši državi, da se opravi v državnem zboru na transparenten način. Hvala lepa vnaprej.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca gospoda Pečeta, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednik vlade na njegovo poslansko vprašanje bo državni zbor odločal v okviru glasovanj v četrtek 22. novembra 2007. Naslednji bo poslansko vprašanje predsedniku vlade postavil gospod Školč. Izvolite.

JOŽEF ŠKOLČ: Gospod predsednik, v preteklem tednu ste slovensko javnost šokiral z izjavami, da se proti Sloveniji in slovenskim interesom vodi organizirana kampanja, tako pri nas, kot v tujini. Dejali ste »v države

Evropske unije in tudi v svet so šla iz Slovenije sporočila, ki situacijo v Sloveniji slikajo kot da bi šlo za Belorusijo ali kakšno primerljivo državo.« Čez dva dni ste nadaljevali: »nobenega problema ni, v kolikor novinarske ali kakšne druge asociacije sprejemajo enaka stališča, kot opozicija. Problem je v tem, da se neresnice, poudarjam neresnice, ki predstavljajo hudo blatenje Slovenije, pošiljajo v svet in v Evropsko unijo v času, ko to dejansko Sloveniji najbolj škodi.« Vsi se boste strinjali, da gre za izjemno hude obtožbe, s prstom pa niste povsem natančno pokazali na koga ste mislil. Zato menim, da je državni zbor primerno mesto, da poimensko pač poveste za vse te obrekovalce Slovenije, kateri so iz državnega zbora in kateri so iz drugih institucij. Druge vrste vprašanje, ki se logično naveže na to trditev, da gre za blatenje Slovenije in škodljivo delovanje v škodo naši državi, postavlja logično vprašanje ali to povezuje v kontekst 170. do 174. člena Kazenskega zakonika. Ali boste tudi iz tega naslova vlekli kakšne konsekvence? Kajti, znano je, da takrat kadar se koga lotite, ste zamerljiv in pač ne izbirate sredstev. To ne bi bilo nič nenavadnega in zato se mi zdi, da odgovorite poimensko, kateri so tisti ljudje, ki naj se bojijo, bom rekel, vašega dolgega prsta v tem trenutku.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vprašanje. Žaljivo intonacijo v njem bom preslišal. Razumem, da ljudje, ki so celo življenje strošek proračuna ne razumejo realnega življenja in jih potem kdaj zanese. Kar se tiče blatenja v tujini in kar se tiče konkretnosti predlagam, da odprete spletno stran, ki nosi www.peticijazopercenzuro.com. Na tej spletni strani, ki jo sponzorira Društvo novinarjev Slovenije, eno od novinarskih društev v tej državi, boste našli besedilo in boste našli tudi celotno kronologijo kaj se je s tem besedilom dogajalo. Tudi odzive na to besedilo iz tujine, tudi vse podpisnike napisane v tipkopisu in v rokopisu. Torej, meni ni treba nič pojasnjevati, ker se je stvar pojasnjuje sama. Tudi na nekaterih drugih spletnih straneh, ki obstajajo, vsaj v Sloveniji, s strani tistih, ki so to akcijo začeli, organizirano zbirajo reakcije na to dejanje. Iz Slovenije je nekje po 10. septembru letos odšla informacija, ki se je razširila praktično do vseh novinarskih naslovov, ki imajo tudi elektronski naslov, praktično na vse uradne institucije Evropske unije, tudi širše. V tej informaciji piše: »Slovenske novinarke in novinarji obtožujemo predsednika vlade medijske cenzure... ...predsedovanje Slovenije Evropski uniji predstavlja nevarnost za sedanost in prihodnost Evropske unije s takšno Vlado in s takšnim ravnanjem.« V tem besedilu ni naveden niti en sam konkretni primer cenzure. Niti en sam konkretni primer samocenzure. Samo težke, pavšalne obtožbe. Te iste obtožbe so bile izrečene tudi doma v političnih razpravah. Zelo precizno so definirane v oceni stanja stranke Socialnih demokratov. Gre praktično za isto besedilo, za isto besedilo, za isto terminologijo. Vendar te obtožbe niso bile v Evropo poslane kot politične, ker bi se dalo s tem potem na politični ravni debatirati in to najbrž ne bi naredilo takšne škode. Poslane so bile kot apel neke strokovne asociacije, ki da je zatirana, čeprav je besedilo enako kot je besedilo politične ocene ene od opozicijskih strank. To ni bilo poslano Vladi Republike Slovenije, ali parlamentu, ali Komisiji za peticije v državnem zboru, ampak je bilo najprej poslano v tujino. Šele potem, ko je že delovalo, je bilo poslano tudi vladi. Jaz sem dobil ta dopis 26. septembra. Je bilo pa napisano 10. septembra. V tem dopisu piše: »Peticijo, ki vam jo pošiljamo, smo že poslali na več kot 300 naslovov v tujini, med drugim tujim državnim voditeljem držav članic EU, mednarodnim organizacijam in številnim tujim medijem. Podpisi pod peticijo se še zbirajo.« Tukaj je samo manjši del teh objav in obtožb na račun Slovenije v tujih časopisih. Na spletni strani enega od dnevnikov, kjer so vsi zaposleni podpisali to peticijo pa obstaja članek z naslovom »Mlačni odzivi doma, burne reakcije v tujini.« Doma ta tekst praktično ni bil objavljen. O njem ni bilo razprave. To je bilo nekaj, kar je bilo poslano v tujino v času, ko vsi pišejo o Sloveniji kot prihodnji vodilni državi EU, z namenom načrtno diskreditacije vlade. Ampak v tujini je ta vlada - Vlada Republike Slovenije - tudi vaša vlada.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite, gospod Školč.

JOŽEF ŠKOLČ: Domneval sem, da gospod predsednik ne bo povedal kaj več kot to, kar smo že slišali, ampak sam potek peticij niti nisem spraševal. Ker, kolikor mi je znano, podpisniki te peticije niso iz sfere politike. Med tem, ko različne ocene, ki vplivajo na to, kakšen je image Slovenije, nastajajo tudi v drugih institucijah. Sprašujem predsednika: »Kdo je potem takem, recimo, dajal poročila za State Department, da so zapisali, da je zaskrbljujoče, da so v Sloveniji zaskrbljujoči sodni zaostanki, posreden vpliv na medije, diskriminacija in nasilje

nad Romi in homoseksualci in diskriminacija izbrisanih? Kdo je dal take podatke za Združene narode in komisarja Tohmasa Hammerberga glede kršitve pravic romski skupnosti? Kdo je po njegovem, če tako brezobzirno obsoja te ljudi, dal Odboru izvršnih direktorjev Mednarodnega denarnega sklada podatke, da so predlagali, naj Slovenija končno naredi nekaj, da bo zadržala inflacijske pritiske in dosegla uravnoteženo rast. Vse to so stvari izpred septembra. Kdo je dal podatke IPI? Kdo je dal, nenazadnje, podatke komisarju Almunii glede inflacije? Vse to so pač stvari, ki so se zunaj zapisale in postavljajo v slabo luč politiko naše vlade. Nisem pa zasledil, da bi ta peticija o tem kaj pisala.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, spoštovani gospod poslanec. Tu nihče ne razpravlja o inflaciji. Mi smo skupaj v Evropski uniji, ki jo bomo vodili naslednjega pol leta, z državami, ki imajo trikrat večjo inflacijo, kot je slovenska. Smo v evro-skupini z državami, ki ne izpolnjujejo več maastrichtskih kriterijev kot enega - Slovenija v tem trenutku ne izpolnjuje enega, inflacijskega. So države, ki ne izpolnjujejo mnogo drugih, so velike evropske države, članice Evropske monetarne unije, ki nekaj let nazaj ne samo, da so presegale en maastrichtski kriterij, niso izpolnjevale praktično nobenega. To je normalno. Smo del te družine, vsakega se kritizira, če česa ne izpolnjuje. To ni noben problem. Problem je, če iz države o lastni državi nekdo širi takšno laž - da se v državi, ki bo predsedovala Evropski uniji, zapira Rome v taborišča, da se kršijo človekove pravice, da se izvaja nasilje nad mediji - ob tem, da se ne navede nobenega konkretnega primera. Ob tem, da je to najprej bila politična ocena, zapisana v dokumente političnih strank, potem pa se je to kot civilno družbeno oceno razširilo po Evropi. Če se zdaj reče, da med temi, ki so podpisani pod to peticijo, ni nobenega politika... No, mimogrede, tam je veliko bivših politikov, ker nekateri lahko mirno prehajajo iz stroke v politiko in so še vedno strokovnjaki, drugi pač ne smejo. Ampak to niti ni važno. Ravnokar je bil bivši minister za notranje zadeve Socialnih demokratov izvoljen za rektorja univerze. Če bi bilo to z obratne strani, bi bila to silna politizacija, zdaj je to povsem normalna strokovna odločitev. No, ampak to samo mimogrede. Dejstvo je, da so bile te ocene najprej politične in da so se potem na perfiden način - kot da gre za stališča neke civilne družbe - razširile po Evropi. Imel sem tiskovno konferenco po sestanku z mojim kolegom, predsednikom vlade ene evropskih držav, in prvo vprašanje je bilo, zakaj smo v Sloveniji 6.000 Romov zaprli v geto oziroma v taborišče. Ves čas sem moral porabiti za to, da sem pojasnil, da je približno toliko vseh Romov v Sloveniji, da se cela vlada ukvarja z eno romsko družino, da bi ji pomagala in da ni nobenih taborišč. To je prišlo iz Slovenije v tujino.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog. Izvolite, gospod Školč.

JOŽEF ŠKOLČ: Očitno se tukaj slabo razumemo. Predvsem pa gospod predsednik nekako ne odgovarja na tisto, kar je vprašan, ampak na tisto, kar ni vprašan. Nobene potrebe ni v tej hiši razlagati, da smo sprejeli evro, da smo v Uniji itn. To vemo vsi, ki smo bili, tako kot jaz, pa tudi on, večino svojega življenja strošek proračuna kot sam pravi. Nerodno bi bilo, če tega ne bi vedeli. On je tisti, ki meče slabo luč na Slovenijo v tujini s tem, ko vse po čez obtožuje opozicijo in novinarje, da širijo laži. Ko ga pa vprašam, kdo je recimo Evropski centralni banki dal podatke, noče odgovoriti, češ inflacija ni problem. Ko, bom rekel, Svet guvernerjev IMF sprejme neko stališče, to za njega ni problem. Ko, bom rekel, del finančne javnosti škandalizira glede ravnanja ob imenovanju guvernerja Banke Slovenije, to za njega ni problem. Ko ljudje pišejo o težavah z džamijo, to za njega ni problem. Ni problem svoboda medijev - ne pove kdo je Američanom dal te podatke itn. Jaz bi ga pozval, tako kot je pogumen in natančen, če za vse podatke, ki gredo v svet iz Slovenije, krivi opozicijo, da se ne sklicuje na dva dokumenta, enega od Socialnih demokratov in drugega, ki ga je podpisalo 571 novinarjev, ampak da je malo bolj natančen, ker sicer bodo v svetu upravičeno mislili, da imamo v Sloveniji vlado in premierja, ki se ni sposoben soočiti s stvarmi, ki se dogajajo - z vprašanji, ki se pojavljajo, s kritikami, ki so na mizi. To je v bistvu problem. Se pa strinjam, da bi tako kot on - verjetno tudi sam in vsakdo v tej dvorani debelo pozijal, če bi bil vprašan po koncentracijskem taborišču za 6.000 Romov. V to sem prepričan, če o tem govori, da tudi iz te hiše noben ta podatek ni šel. Če je šel, pa prosim, ga naj vsaj to v razpravi, ki jo predlagam, pove. Sicer naj pa s temi primerami neha.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca gospoda Školča, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo državni zbor odločil v okviru glasovanj v četrtek, 22. novembra. Sedaj bo poslansko vprašanje predsedniku vlade postavil gospod Potrč. Izvolite.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod predsednik Vlade. Vladna kriza, ki ste jo sprožili s svojo izjavo o možnem odstopu vlade bo, upam, z današnjim glasovanjem o zaupnici končana. Naj mi bo ob teh ravnanjih dovoljeno poudariti, da je ob vaši grožnji z odstopom, po mojem vedenju, malokdo verjel, da iskreno ponujate odstop zato, ker zaradi kritike opozicije ne morete uspešno vladati. Kritična opozicija namreč ne more omajati uspešne vlade. Najbrž je še manj tistih, ki vam verjamejo, da iskreno opoziciji ponujate vladanje in predsedovanje Evropski uniji, ker ste prepričani, da je boljša od sedanje vlade. Razlogi za vašo grožnjo z odstopom so bili torej drugeje. Ugotovili ste, da vam je podpora volivk in volivcev tako padla, da vas lahko pred problemi na naslednjih volitvah reši le neka izjemna poteza, s katero bi povzročili krizo vladanja in posebej postavili pod vprašaj tudi predsedovanje Slovenije Evropski uniji, za vse to pa krivdo naprtili koaliciji, posebej Socialnim demokratom, ki so ta moment najbolj konkurenčna stranka vaši. Upam, da to ni uspelo, saj ste sami našli izhod iz odstopa v glasovanje o zaupnici, ki je stvar vladajoče koalicije. Jaz verjamem, tako so tudi napovedi, da bo vladajoča koalicija glasovala za zaupnico vladi. Zdaj, ko je torej jasno, da gre za glasovanje o zaupnici, ki je absolutno vprašanje odnosov znotraj koalicije in lahko pričakujemo, da bo zaupnica izglasovana in povrnjeno zaupanje med partnerji, vas gospod predsednik sprašujem: Ali se boste sedaj posvetili, ponovno, nalogam v domovini in pripravam na predsedovanje, ali pa moramo od vas pričakovati še kakšne poteze, ki bodo brez potrebe vnašale v Sloveniji politično nestabilnost, odvrčala pozornost vlade od nalog, ki so v njeni pristojnosti in poskušale kritično prikazovati aktivnosti opozicije, ki so njeno normalno delovanje in sestavni del demokratičnih odnosov v parlamentarni demokraciji? Hvala lepa.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tukaj imam dolg seznam, ne bom ga prebral. Na njem so tisti, ki so v nedeljo, nekateri že prej, predvsem pa v ponedeljek, pozivali to vlado k odstopu. Tudi nekateri, ki sedijo v tej dvorani v opozicijskih klopeh. V torek, ko smo analizirali situacijo, sem dejal, da zadeve jemljemo resno in da so vse možnosti odprte, vključno z odstopom vlade. Nisem rekel, da bo vlada odstopila, samo nakazal sem to možnost. Naslednji dan so politiki, ki so še dan prej govorili, da mora vlada odstopiti, začeli govoriti, da bi bil odstop neodgovorno dejanje. Naenkrat smo imeli prestrašeno opozicijo, ne prestrašeno vlado - prestrašeno opozicijo ob tem, ko smo napovedali to možnost. Potem sem javno povabil opozicijo, če misli, da so stvari res tako slabe, da sestavi novo vlado. Obljubili smo konstruktivno podporo vseh evropskih in ostalih nacionalnih projektov ali pa da se pridruži tej koaliciji in vlado okrepi. V eni uri je prišla zavrnitev, rekli ste: »Ne želimo sestaviti svoje vlade, ne želimo iti v to koalicijo. Vlada je slaba, zato mora vladati.« To je bil približno odgovor. Torej, ne vem kje je bilo tukaj sprenevedanje. V takšni situaciji sem se potem odločil, da preverim zaupnico v tem državnem zboru. Ta zaupnica ni vezana na razmere v koaliciji, tudi ni vezana na razmere, ki bi jih s svojim ostrim parlamentarnim bojem povzročala opozicija v tej državi. Končno ste edina opozicija, ki je nasprotovala neposrednemu prenosu sej državnega zbora. Takšnega primera ni po svetu še bilo, da bi bila opozicija proti temu. Torej, ni to problem, ker opoziciji v tej državi, kjer 570 ošiljenih peres vsak ukrep vlade pričaka na nož - in če to ni dovolj, Vlado blati še v tujini - ni treba kaj dosti početi. To se tudi dogaja. Intonacijo vašega vprašanja odkrito rečeno zavračam kot sprenevedanje. Imate vso možnost, da če mislite, da je tako slabo, postavite novo vlado. Pri vseh državotvornih projektih jih bomo podpirali. Ne pa zatrdjevati v isti sapi, da je vlada najslabša možna, po drugi strani pa zahtevati, da normalno dela naprej. V enem tednu ste trikrat spremenili govorice.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite, gospod Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Rad bi poudaril, da ne prvič, na zelo jasno vprašanje od gospoda predsednika vlade nismo dobili odgovora, ampak je govoril o povsem drugih stvareh. Jaz sem ga vprašal in vprašanje ponavljam: Ali lahko računamo, da bo vladna kriza z današnjim glasovanjem končana? Ker smo prepričani, da

nobenih razlogov, ki jih je navajal v svojih pismih in javnih sporočilih in ki so leteli na opozicijo, za zahtevo, da bo odstopil, ni bilo. Mislim, da gospod Janša, ki je bil dolga leta v opoziciji s svojo stranko, ve, da je normalno za delovanje opozicije, da opozarja na slabosti vlade, skladno s svojimi pogledi in da ni običajno, da kritiko, ki jo izraža opozicija, koalicijska vlada šteje kot razlog, zaradi katerega naj bi dala in zahtevala glasovanje o zaupnici. To nima nobene neposredne medsebojne zveze in v sistemu parlamentarne demokracije glasovanje o zaupnici stvar predvsem odnosov znotraj koalicijskih strank, v katerih želi predsednik vlade utrditi svoj položaj, ali pa javnosti pokazati, da je njegov položaj trden in močan. Oboje lahko storite. Oboje je vaša pravica in vaša odgovornost. Ima pa seveda posledice tudi na stanje v družbi, ki ga ni zakrivila opozicija. To je bilo moje oziroma naše vprašanje in pričakovan odgovor. Dobili smo odgovor spet v popolnoma drugačni smeri, ki govori o tem kaj vse je kriva opozicija in kaj vse bi opozicija morala storiti. Prosim razmišljajte tudi o tem kakšne so naloge in kako uspešno zaključiti naloge...

PRESEDENIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik.

PRESEDENIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, kaj je normalno za vsako opozicijo v parlamentarni demokraciji? Normalno je, da opozicija kritizira vlado, da se skuša prikazati kot boljša. Normalno je, da ponuja svoje programe in skuša dobiti zaupanje volivcev. Zelo nenormalno pa je, da če vlada ponudi svoj odstop opozicija na enkrat spremeni govorico in pravi, da vlada ne sme odstopiti. Takšne opozicije pa jaz še nisem srečal - je res ni. Najprej vse slabo, potem pa mora ta vlada na vsak način to »odvladati«. To, da naj se začnemo ukvarjati končno s problemi, spoštovani gospod poslanec, tudi prejšnji teden, ko se je predvsem opozicija ukvarjala kaj zdaj storiti, je ta vlada ne samo normalno delovala, ampak je delovala nadpovprečno intenzivno. V ponedeljek smo prišli z uradnega obiska na Kitajskem, kjer smo odpirali vrata slovenskemu gospodarstvu na tem največjem trgu na svetu. Še isti dan smo šli na obisk v Spodnje Podravje v regijo in ga naslednji dan v celoti izpeljali - vključno z humanitarno nogometno tekmo zvečer - nič ni odpadlo. V sredo smo bili na prvem uradnem obisku v Veliki Britaniji v zgodovini te države z zelo pomembnimi pogovori na temo izzivov, ki so pred nami. V četrtek je bila redna seja vlade, na kateri smo dokončali paket sprejemanja pokrajinske zakonodaje na vladni ravni - strateško, zgodovinsko pomemben projekt. Poleg tega je bilo sprejetih še vrsto drugih odločitev, nobena ni stala zaradi situacije, za katero pravite, da je bila vladna kriza. Če je bilo kaj prejšnji teden, je bila to kriza opozicije - vidna iz vesolja.

PRESEDENIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite, gospod Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod predsednik, jaz predlagam, da o odgovoru predsednika vlade opravimo razpravo v državnem zboru. Sprva tega nisem menil predlagati zaradi tega, ker sem pričakoval, da bo mogoče v točki dnevnega reda, ko bomo govorili o zaupnici vladi opravili vso razpravo. Ker pa gre za toliko sprevrženih pojasnil in ker je razprava o tem s strani Liberalne demokracije že predlagana, menim, da je prav, da jo v dodatno predlagamo tudi mi in vključimo odgovore predsednika vlade v podlago za razpravo, predvsem zato, ker, če je delovanje vlade tako sijajno kot ga je opisal gospod predsednik, bilo prejšnji teden in najbrž tudi še kdaj, potem res ni nobenega razloga zato, da bi ta vlada bila ogrožena od normalnega delovanja opozicije. Mi si tega pač na ta način ne znamo predstavljati in opozicija ima pravico do svojih pogledov, ima celo pravico, da svoje poglede objavi na svojih spletnih straneh in če je to kaj napačnega za predsednika vlade, potem mi pač ne razumemo, kako lahko ta vlada uspešno deluje. Hvala.

PRESEDENIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca gospoda Potrča, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo državni zbor odločal v okviru glasovanj v četrtek 22. novembra. Zadnji bo poslansko vprašanje predsedniku vlade postavil gospod Tanko. Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala za besedo. Vse prav lepo pozdravljam. Socialni demokrati so v oceni stanja za alternativni vladni program zapisali naslednje: »Vladajoča koalicija s pomočjo politično kapitalskih povezav vplivati na programsko vodenje dnevnih časopisov, neposredno in s pomočjo kapitala, pa odločilno vpliva tudi

na nekatera druga javna občila. Novinarji, zaskrbljeni za delo in existenco izvajajo samocenzuro. Medijski molk o vladi nasprotujočih in kritičnih stališčih ali sankcioniranje novinarjev je način obračunavanja vladne koalicije z drugače mislečimi.« Novinarja gospod Šurc in gospod Zgaga sta to predelala v peticijo z naslovom »Zoper cenzuro in politične pritiske na novinarje v Sloveniji« in med drugim sta v tem, v tej peticiji zapisala, citiram: »Slovenske novinarke in novinarji obtožujemo predsednika vlade Janeza Janšo omejevanja medijske svobode. Pismo, vsebino, ki se nanaša na cenzuro in vladne pritiske zoper novinarje so že prejeli predsedniki držav, parlamentov in vlad vseh članic Evropske unije, številne nevladne organizacije in medijske ustanove po svetu. Prvega januarja 2008 bo Slovenija prevzela predsedovanje Evropski uniji. Kakšna bodo sporočila državljanov Evropske unije, če ji predseduje država, kateri so pritiski na novinarje vse bolj samoumevni in v kateri se krepi avtoritarni način vladanja na račun demokracije in medijske svobode. Predsedovanje take države utegne biti skrb vzbujajoč znak za sedanost, še bolj pa za prihodnost Evropske unije.« To peticijo je podpisalo 571 novinarjev različnih medijev, od Cicibana, PIL-a, to je nekdanjega pionirskega lista, do novinarjev, dnevnih časopisov in še nekaterih. Zato me pravzaprav zanima naslednje: Kakšne so dejanske politično kapitalne povezave v medijih iz katerih prihajajo podpisniki in v katerih se domnevno izvaja cenzura, ter odpuščanja, šikaniranja in drugi domnevni pritiski na novinarje? Hvala.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Vlada Republike Slovenije nima v nobenem nacionalnem mediju večinskega deleža, niti nima takšnih deležev v regionalnih medijih. Ima manjšinsko lastništvo preko podjetij, ki so v posredni lasti države v Primorskih novicah - mislim, da sem povedal prav, v regionalnem dnevniku, vendar je to manjšinsko lastništvo. Večinsko lastništvo v slovenskih medijih, še posebej v tistih z največjo naklado, se je večinoma oblikovalo pred začetkom mandata te vlade. Je jasno politično obarvano in te barve niso barve te koalicije. Res je, da je v Sloveniji nekaj 100 novinarke in novinarjev, ki so v t.i. svobodnem statusu, ki niso redno zaposlenih, ki delajo po pogodbah, ki so velikokrat izpostavljeni tudi kapitalnim pritiskom. Vendar pa v teh medijih Vlada Republike Slovenije nima deležev. Tudi nekatere od teh, ki so podpisani, so v takšnem položaju. V zadnjih dneh smo dobili - in sem dobil osebno - več sporočil ali pa so pristopili k meni in so rekli dvoje. Prvič: »Nismo vedeli, da bo ta obtožba šla v tujino. Z nami so manipulirali.« In drugič: »Morali smo podpisati, ker nismo v rednem delovnem razmerju. Bili so pritiski na novinarke in novinarje.« Vendar ne z vladne strani. Če bi šlo za to, da se hoče razčistiti dejanski problem, potem bi bila ta peticija najprej poslana institucijam v Republiki Sloveniji, ne pa najprej v tujino. Ta peticija je bila najprej poslana v tujino in to jasno piše na dopisu, s katerimi so naknadno to peticijo potem poslali tudi slovenskim institucijam. Se pravi, namen ni bil opraviti razpravo in doma razčistiti zadeve, ampak mednarodna javnost, ki ne bere slovenskih časopisov, ki ne pozna naših razmer, ne pozna tudi kapitalnih povezav in naseda dezinformacijam. Pred kratkim sem prebral, da ima vlada na največji dnevni časopis v Sloveniji na Delo. Vpliv zaradi tega, ker je nov glavni urednik doktorand teologije. Češ: »Vlada je blizu Cerkvi, urednik je doktoriral na teološki fakulteti, vlada preko tega izvaja vpliv.« Tisti, ki je to napisal, ne bere njegovih komentarjev, ne ve da z vsemi štirimi podpira drugo opcijo, ampak kupi takšno laž. Še veliko je takšnih primerov. Torej, zadeva je škodljiva za Slovenijo zaradi tega, ker je v tujini takšne stvari, ki se ne zlagajo z govorico, ki je drugače značilna za države, ki imajo še daleč do Evropske unije in do evropskih standardov, težko pojasniti, ker ni nobenega konkretnega očitka. V kolikor bi v tej peticiji pisalo, da gre za tri konkretne primere, potem bi lahko odgovorili. Ampak piše samo, da kršimo medijsko svobodo, da vlada to dela in da je zaradi tega predsedovanja Slovenije oziroma vodenje Evropske unije s strani Slovenije nevarno za sedanost in za prihodnost Unije. V tem je problem. Ni problem o kritiki, ni problem v tem, da mi doma sedemo za skupno mizo in te stvari razčistimo. Problem je v tem, da se tega ni želelo, ampak da se je to poslalo ven zato, da se oblati ta država. Kadar mi pišemo ven ali ko gremo ven, smo vsi Slovenija. Vsi smo državljanke in državljani te države. In to je narobe.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate za dopolnitev odgovora? Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Z ozirom na to, da je bila peticija novinarjev najbrž brez predhodne vednosti in seznanitve vseh podpisnikov poslana na predsednike evropskih držav, predsednike parlamentov, predsednike

vlad na druge inštitucije Evropske unije in medijem po svetu, je očitno prišlo tudi do zlorabe zaupanja podpisnikov. Vendar glede na to, da je v tej peticiji tudi zapisano, da je predsedovanje take države, v kateri je predsednik vlade neposredno obtožen omejevanja medijske svobode in je tudi zapisano, da utegne biti predsedovanje teke države EU škodljivo in skrb vzbujajoče, tako za sedanjost, kot za prihodnost EU. Zanima me: »Kako ocenjujete razmere po sistematičnih očitvah Slovenije v tujini, ko so bila, kot sem že prej omenil, na omenjene naslove, to se pravi na naslove predsednikov vlad, držav, parlamentov in drugih, poslane informacije o alarmantnih razmerah v Sloveniji? In to so posredovale, lahko rečemo, tudi politične in pa tudi druge skupine iz Slovenije.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Gre tudi za politično kampanjo. Ne gre samo za to peticijo. Gre enostavno za krog okoli treh točk, ki je zaključen. Najprej se sprejme neka politična ocena in se zapišejo v politični dokument neke stranke, potem to oceno povzame civilno družbena organizacija - društvo novinarjev. Ta ocena se pošlje v tujino, potem se pa politična govorica v tujini sklicuje na oceno civilno družbene organizacije. Tako se to dogaja. Mene so kolegi, predsedniki vlad iz socialističnih vrst, ki pripadajo evropski stranki socialistov, opozorili, da se to dogaja, da se slovensko vlado skuša diskreditirati zaradi ocene, ki je vsebovana v novinarski peticiji. Ne vedo pa, da je novinarska peticija povzela oceno, ki je zapisana v oceni politične stranke. Krog je zaključen. Gre za načrtno diskreditacijo te vlade v tujini, brez tega, da bi se zavedali, da je diskreditacija katerekoli slovenske vlade v tujini tudi diskreditacija Slovenije. Že sedaj zelo majhen odstotek državljanek in državljanov katerekoli članice Evropske unije zna naštetih ministre Vlade Republike Slovenije. To ni personificirano, dragi moji. Gre za Vlado Republike Slovenije. Vsaka institucija te države navzven predstavlja to državo. In vzeti za talca državo za to, da si nabereš politične koristi, je podlo dejanje. Temu smo bili priča v zadnjih mesecih.